

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #221

ΤΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Θανατηφόρο τροχαίο στα Γιάννενα

ΕΝΑΣ 23ΧΡΟΝΟΣ σκοτώθηκε με τη μηχανή του σήμερα το πρωί στην Πεδινή Ιωαννίνων. Όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση της Αστυνομίας, η μηχανή που οδηγούσε ο 23χρονος, έφυγε από την πορεία της και ανατράπηκε εκτός οδοστρώματος.
<https://typos-i.gr/article/8anathforo-troxaio-sta-giannena>

2 Nomads των καιρών μας στα Γιάννενα

Η ΗΠΕΙΡΟΣ είναι μια περιοχή που γνωρίζει τι εστί νομαδική ζωή. Ακόμα και σήμερα, στην πρωτογενή παραγωγή, οι μεταφερόμενοι κτηνοτρόφοι είναι ένα σημαντικό κομμάτι, για παράδειγμα..
<https://typos-i.gr/article/nomads-twn-kairwn-mas-sta-giannena>

3 Το «Θηλέων», τότε και τώρα

Στον λόγο Βελισσαρίου, υπάρχει, από τις αρχές του περασμένου αιώνα, το κτίριο του παλιού «ορφανοτροφείου θηλέων» που σήμερα ανήκει στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Ηπείρου
<https://typos-i.gr/article/8hlewn-tote-kai-twra>

4 Η κίνηση στους δρό- μους των Ιωαννίνων

Δείτε την κίνηση στους δρόμους των Ιωαννίνων, σε πραγματικό χρόνο, από τη Google.
<https://typos-i.gr/article/h-kinsh-stoys-dromoy-s-twn-iwanninwn>

 A red rectangular button with a white circle icon on the left and the text "BECOME A PATRON" in white capital letters.

Στηρίζοντας τον Τύπο Ιωαννίνων με μια συνδρομή

Με μια συνδρομή, 4 ή 10 ευρώ ή με ποσό της επιλογής σας, μπορείτε να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων σε δύσκολους καιρούς για την επαγγελματική δημοσιογραφία.

Οι συνδρομητές-τριες του Τύπου Ιωαννίνων, έχουν πρόσβαση σε μια σειρά «προνόμια», μέσω του λογαριασμού στο Patreon και της αντίστοιχης εφαρμογής για κινητά. Εκεί, μπορείτε να βλέπετε περιεχόμενο του Τύπου Ιωαννίνων, προσβάσιμο μόνο ή νωρίτερα από την κυκλοφορία του, σε συνδρομητές-τριες:

Με μια συνδρομή 4 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Την πρώτη έκδοση των **Ρετρό Ιστοριών** σε ψηφιακό βιβλίο (pdf)
- Την ψηφιακή έκδοση «**Ένα άλμπουμ την εβδομάδα**», που περιλαμβάνει 52+1 κείμενα για ισάριθμα μουσικά άλμπουμ
- Όλα τα podcasts της πρώτης περιόδου της εκπομπής «**Τύπος στο Μικρόφωνο**», με δυνατότητα downloading
- Πρόσβαση, πριν τη δημοσίευσή τους, στα **video reports** και σε διάφορα άρθρα

Με τη συνδρομή των 10 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Όλα τα παραπάνω, συν ένα αντίτυπο του βιβλίου «**Οι 'αποστάτες', τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι/Οι δημοτικές εκλογές στα Γιάννενα, 1925-2014**» σε φυσική μορφή
- Ανάγνωση του **Εξωφύλλου** την προηγούμενη ημέρα κυκλοφορίας του
- Πρόσβαση σε προσφορές για **θεάματα** (θέατρα, συναυλίες) που γίνονται στην πόλη των Ιωαννίνων

Για να εγγραφείτε, βρείτε το «πορτοκαλί κουμπί» του Patreon σε κείμενα του site ή αντιγράψτε αυτό το σύνδεσμο:

<https://www.patreon.com/TyposI>

Σε αυτό το βίντεο, θα βρείτε αναλυτικές οδηγίες για την εγγραφή:

<https://www.youtube.com/watch?v=75ah4XuyCI8&feature=youtu.be>

[*οι τιμές είναι προ ΦΠΑ]

Ανατολή: Πώς πήρε το όνομά της

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Από το καλοκαίρι του 1922, χιλιάδες πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και τον Πόντο άρχισαν να καταφτάνουν στην Ήπειρο, με τη Γενική Διοίκηση να αναζητά οικήματα για την προσωρινή φιλοξενία τους: τούρκικα σπίτια, τζαμιά, οικοτροφεία...

Πριν την είσοδο των προσφύγων στην πόλη των Ιωαννίνων, υποχρεωτική ήταν η στάση στον Άγιο Ιωάννη Μπουνίλας όπου λειτουργησε για κάποιους μήνες απολυμαντήριο, για την αποφυγή μετάδοσης της ασθένειας του εξανθηματικού τύφου. Στην πόλη εισέρχονταν μόνο όσοι ήταν υγιείς και όσοι ήταν ύποπτοι ασθενείς έμπαιναν στην απομόνωση για αρκετό καιρό.

Στην Μπουνίλα έμελλε να εγκατασταθούν οριστικά πολλοί πρόσφυγες. «Εδώ άλλοτε ήταν λιβάδια, χειμαδιά τούρκικα. Πουνίλα, λεγόταν η περιοχή. Έρμος ήταν ο τόπος, ένα κλαρί δεν υπήρχε. Μαζί με τον Παρασκευά Λαζαρίδη από την Ινέπολη, αποταθήκαμε στην Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων και παρακαλέσαμε να απαλλοτριωθεί ο τόπος. Ο διευθυντής ήταν ντόπιος αλλά η γυναίκα του ήταν Συμυρνιά και μας βο-

ήθησε πολύ...» έχει καταγραφεί σε αφήγηση του παπα-Γιώργη Εμμανουλίδη, μιας εμβληματικής προσωπικότητας για τον προσφυγικό, και δη ποντιακό, πληθυσμό των Ιωαννίνων.

Οι πρώτες προσπάθειες ίδρυσης μιας προσφυγικής κοινότητας στην Μπουνίλα, άρχισαν τον Φεβρουάριο του 1924. Σιγά σιγά, πρόσφυγες που ήταν διάσπαρτοι σε διάφορα σημεία του λεκανοπεδίου –στην Ασφάκα, στο Νησί κ.ά.– κατέφυγαν εκεί. Η κυρίαρχη πληθυσμιακή ομάδα ήταν από τον Πόντο.

Ο ιερέας φέρεται να ήταν αυτός που πρότεινε το όνομα του χωριού «Ανατολή». Λέγεται πως όταν ρώτησε τους νέους κατοίκους της περιοχής πώς να ονομάσουν το χωριό, οι πρόσφυγες πρότειναν τα ονόματα των κοινοτήτων από όπου προέρχονταν. Για να αποφευχθούν οι δυσαρέσκειες, πρότεινε το όνομα «Ανατολή». Το 1925 κατέφτασαν στην Ανατολή και οι Πόντιοι από την τότε Σοβιετική Ένωση.

Την ίδια χρονιά, τον Σεπτέμβριο του 1925, ο νέος αυτός οικισμός, «μια πρότυπος προσφυγική κωμόπολις εις τα προάστεια των Ιωαννίνων» όπως έγραφε ο τοπικός Τύπος, «εγκαινιάστηκε». «Δίχως να το προσέξουν ίσως καλά-καλά τα Γιάννινα, αθόρυβα, ήσυχα και με

μεθοδικήν εργασίαν έχει δημιουργηθή εκεί, στα πόδια σχεδόν της πόλεως, ένας ακέρπος νέος κόσμος, μία νέα καινούργια Κοινότης από τον πρώτον μικρόν εκεί προσφυγικόν συνοικισμόν. Και τ' αποκαλυπτήρια του νέου αυτού κόσμου και της νέας αυτής μικροπόλεως εγένοντο προχθές επί τη ευκαιρία της τελετής των επισήμων εγκαινίων της νεοδημιού κωμοπολεως διά να πιστοποιήσουν ακόμη μίαν φοράν την αλήθειαν του ιστορικού και φυσικού νόμου, ο οποίος θέλει ώστε από τας μεγάλας αναστατώσεις, και ταραχάς, κατά τας οποίας κόσμοι αποθνήσκουν, νέοι κόσμοι αναθάλλουν σφριγηλότεροι και ακμαιότεροι από την τέφραν και τα ερείπια των σβυσθέντων» έγραφε η εφημερίδα «Ήπειρος» στις 16 Σεπτεμβρίου του 1925.

ΠΗΓΕΣ:

Ελισάβετ Παναγιωτοπούλου, «Μνήμη και Ταυτότητα στις Προσφυγικές Κοινότητες Ανατολή, Μπάφρα και Νεοκαισάρεια του Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων», διδακτορική διατριβή, 2004, Ιωάννινα
Εφημερίδα «Ήπειρος»
Αρχείο του Ποντιακού και Μικρασιατικού Πολιτισμού, Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Ανατολής, 2001, Ιωάννινα

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Το «μέτωπο» της ανακύκλωσης δεν ήταν ποτέ εύκολο για τον Δήμο Ιωαννιτών. Μετά από πολλές καθυστερήσεις, ο Δήμος πρόκειται να κάνει κάποια βήματα για τη μείωση των υλικών που καταλήγουν στη Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) στο Ελευθεροχώρι Δωδώνης. Τα Γιάννενα παράγουν ετησίως 45.000 τόνους απορριμμάτων.

Με εξασφαλισμένη τη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, το «Πράσινο Σημείο», η ανάπτυξη συστήματος καφέ κάδων για τα βιοαπόβλητα και οι «γωνιές ανακύκλωσης» προχωρούν επιτέλους. Οι στόχοι βέβαια που έχουν τεθεί από το εθνικό σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, δεν είναι μικροί: Η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση, μέσω δράσεων χωριστής συλλογής και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, πρέπει να αγγίξει το 55%.

Το ποσοστό της ανακύκλωσης στα Γιάννενα, αυτή τη στιγμή, δεν ξεπερνά το 8% -κι αυτό χάρη στο σύστημα των «μπλε κάδων» που υιοθέτησε πριν από πολλά χρόνια. Το περιεχόμενο των μπλε κάδων οδηγείται στο ιδιωτικό Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, από όπου όμως ένα (ανησυχητικό) υπόλειμμα της τάξης του 50%. Υπάρχουν βέβαια και το σύστημα με τα περίφημα «σπιτάκια» της Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης Α.Ε., το οποίο έχει στηρίξει με πάθος η Μητρόπολη Ιωαννίνων. Μέχρι πριν λίγους μήνες τουλάχιστον, η «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» επέμενε στην πολιτική της να μην παρέχει στον Δήμο τα ποσοτικά στοιχεία της ανακύκλωσης. «Η πορεία της ανακύκλωσης στο Δήμο Ιωαννιτών δεν αποτυπώνεται με ακρίβεια στα στοιχεία που παρουσιάζονται επίσημα κι αυτό οφείλεται στη συμπεριφορά της εταιρίας 'Ανταποδοτική Ανακύκλωση' που δυστυχώς παρά τις επίμονες οχλήσεις δεν παρέχει ποσοτικά στοιχεία ως εκ του νομοθετικού πλαισίου όφειλε» ανέφερε σε ανακοίνωσή της τον Ιανουάριο του 2022 η δημοτική αρχή. Ως έναν βαθμό και κατά κάποιο τρόπο, η «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» με τα κουπόνια λειτουργεί ανταγωνιστικά προς το σύστημα των μπλε κάδων, καθώς ομάδες πολιτών παίρνουν το υλικό από τους μπλε κάδους και το πηγαίνουν στα «σπιτάκια». Προφανώς η μη προσμέτρηση στον Δήμο Ιωαννιτών των ανακυκλώσιμων αυτών υλικών είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να επιλυθεί.

Ένα βασικό «εργαλείο» που έχει αυτή τη στιγμή στα χέρια του ο Δήμος Ιωαννιτών και το οποίο θα τον βοηθήσει να αυξήσει τα ποσοστά του αλλά και να επεκτείνει την ανακύκλωση και σε άλλα υλικά πέραν των «παραδοσιακών» (χαρτί, μέτα-

«Κυνηγώντας» την ανακύκλωση

λο, πλαστικό), είναι το «Πράσινο Σημείο». Το «Πράσινο Σημείο» βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος από τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής ακόμα. Το «Πράσινο Σημείο» -ένας οργανωμένος χώρος, όπου ο πολίτης θα πηγαίνει ο ίδιος τα ανακυκλώσιμα υλικά, ογκώδη (π.χ. έπιπλα, Α.Η.Η.Ε.), μικρά επικίνδυνα απόβλητα (όπως μπαταρίες, χρώματα, κλπ.) και άλλα είδη αποβλήτων. Θ κατασκευαστεί δε σε δημοτική έκταση δίπλα από την οδό Νιάρχου και δίπλα στην έκταση όπου πρόκειται να μετεγκατασταθεί το εργοτάξιο του Δήμου. Ο προϋπολογισμός του έργου αυτού ανέρχεται σε 967.000 ευρώ. Η δυναμικότητα του «Πράσινου Σημείου» είναι 7.695 τόνοι ετησίως.

Σε ποια φάση βρίσκεται αυτό το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ; Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο η σύμβαση για την κατασκευή του Πράσινου Σημείου, με προϋπολογισμό 560.000 ευρώ (η εταιρία Α. και Π. Λάμπρης Ο.Ε. αναδείχθηκε ανάδοχος). Ο Δήμος περιμένει επιπλέον το πράσινο φως από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος «Ηπειρος 2014-2020» για τη διακήρυξη της προμήθειας εξοπλισμού. Μέσα στον Σεπτέμβριο, επίσης, ο δήμαρχος Ιωαννίνων Μωυσής Ελισάφ υπέγραψε την ανάθεση της υπηρεσίας «Δράσεις ευαισθητοποίησης και Δημοσιότητας» στην εταιρία Followgreen (37.200 ευρώ ο προϋπολογισμός, 35.340 ευρώ το ποσό προσφοράς). Η διαχείριση των βιοαποβλήτων είναι η

άλλη δράση που είναι ενταγμένη στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ηπειρος 2014-2020» από τον Μάιο του 2021, με προϋπολογισμό 1.192.000 ευρώ.

Διαχείριση βιοαποβλήτων ίσον καφέ κάδοι, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε σημεία της πόλης αλλά και σε πολυκατοικίες. Σε αυτούς θα τοποθετούνται απόβλητα κήπων και πάρκων, απορρίμματα τροφών από σπίτια, εστιατόρια, χώρους μεταποίησης τροφίμων, τα οποία με την κατάλληλη επεξεργασία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λίπασμα. Η εκτίμηση του Δήμου είναι ότι ετησίως θα συλλέγονται τουλάχιστον 5.000 τόνοι βιοαποβλήτων.

Το έργο αυτό έχει τρία υποέργα, για τα οποία ολοκληρώνονται οι διαγωνιστικές διαδικασίες. Για το υποέργο της προμήθειας κάδων για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων, με προϋπολογισμό 421.000 ευρώ, ανάδοχοι είναι οι εταιρίες «Ελληνική Βιομηχανία Περιβαλλοντικών Συστημάτων» και «Σταματίου Νικ.» για διαφορετικές ομάδες προμήθειας ειδών, με συνολικό ποσό προσφορών 354.260 ευρώ. Για το υποέργο της προμήθειας τεσσάρων οχημάτων, με προϋπολογισμό 747.000 ευρώ, αναδείχθηκαν ανάδοχοι οι εταιρίες «Α. Καούσης» και «Ελληνική Βιομηχανία Περιβαλλοντικών Συστημάτων» (για διαφορετικές κατηγορίες προμήθειας οχημάτων).

Τέλος, υπάρχει και το υποέργο για «δράσεις ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας» με προϋπολογισμό 61.442 ευρώ. Το υποέργο αυτό κατακυρώθηκε πρόσφατα στην εταιρία ΕΠΤΑ με τιμή προσφοράς 58.466 ευρώ. Ήταν

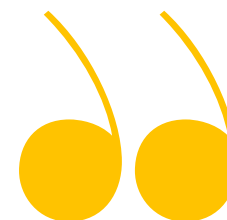
η μοναδική προσφορά που κατατέθηκε. Τελευταίο εργαλείο ανακύκλωσης, οι «γωνιές ανακύκλωσης», ένα έργο με χρηματοδότηση 1,326 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα τοπικής αυτοδιοίκησης «Αвт. Τρίτσης», το οποίο οδεύει προς δημοπράτηση μετά από πρόσφατη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής.

Το δίκτυο των γωνιών ανακύκλωσης είναι μικρής δυναμικότητας. Εκτιμάται ότι ετησίως στον Δήμο Ιωαννιτών θα συγκεντρώνονται 535 τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών -10,3 τόνοι εβδομαδιαίως.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Δήμου, προβλέπονται 11 «γωνιές»: έξι υπέργειες «γωνιές» σε Κατσικά, Πεδινή, Σταυράκι, Κιάφα, Βοτανικό και Καρδαμίτσια και πέντε υπόγειες σε Πέραμα, Ανατολή, Αμπελόκηπους και Πνευματικό Κέντρο Ιωαννίνων. Οι γωνιές ανακύκλωσης αποτελούν ενιαία συστήματα πολλαπλών κάδων, 4 ή 6 θέσεων απορριψής, στις οποίες οι πολίτες προσκομίζουν και απορρίπτουν χωριστά συλλεγμένα απόβλητα.

Με τη λειτουργία αυτών των τριών δράσεων, εκτιμάται ότι θα ανακυκλώνονται ετησίως 13.500 τόνοι απορριμμάτων. Πέραν των αυτονοήτων περιβαλλοντικών σκοπών που επιτελεί η ανακύκλωση, υπάρχει και οικονομικό όφελος για τον Δήμο, λόγω αφενός μεν της αξιοποίησης των ανακυκλώσιμων υλικών και αφετέρου του μειωμένου όγκου που οδεύει προς τη Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων με τα κάθε άλλο παρά μικρά τέλη εισόδου.

Το ποσοστό της ανακύκλωσης στα Γιάννενα, αυτή τη στιγμή, δεν ξεπερνά το 8% -κι αυτό χάρη στο σύστημα των «μπλε κάδων» που υιοθέτησε πριν από πολλά χρόνια. Το περιεχόμενο των μπλε κάδων οδηγείται στο ιδιωτικό Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, από όπου όμως ένα (ανησυχητικό) υπόλειμμα της τάξης του 50%.

ΘΕΑΤΡΟ**10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ****«Ρόουζ» από την Ερασιτεχνική Σκηνή του ΔΗΠΕΘΙ**

Μετά από δύο χρόνια απουσίας, η Ερασιτεχνική Σκηνή του ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων επιστρέφει. Το θεατρικό εργαστήρι ενηλίκων θα ανεβάσει την παράσταση «Ρόουζ» του Μάρτιν Σέρμαν τη Δευτέρα 10 Οκτωβρίου, στις 20:00, στο Καμπέριο Θέατρο, με ελεύθερη είσοδο. Το έργο του Μάρτιν Σέρμαν εξιστορεί το χρονικό μια γυναίκας που έζησε τα παιδικά της χρόνια στην Ουκρανία, το πέρασμα της στην Πολωνία και τη φυγή της στην Αμερική λίγο πριν το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Η γυναίκα στο

γκέτο της Βαρσοβίας, η γυναίκα του Ολοκαυτώματος, η γυναίκα που αγωνίζεται, ερωτεύεται, μάχεται, απογοητεύεται και δε σταματάει να διεκδικεί την ελευθερία της και το ρόλο που της αξίζει στην κοινωνία, είναι τα βασικά θέματα που απασχολούν το «Ρόουζ». Σκηνοθεσία/εισηγήτρια τμήματος: Άννα-Μαρία Μπούτνιοκ
Παίζουν: Εύα Ταχματζίδου, Ευγενία Γεωργαλή, Εύη Ζητούνη, Ολυμπία Τσαπάρη, Μάγδα Ντίβου, Ρέα Μπούνα, Σταυρούλα Τασιούλα, Χριστίνα Τασιούλα, Ματούλα Καλλή.

Κυριακάτικα «Λυκούργο-μπερδέματα»

Την παράσταση «Λυκούργο-μπερδέματα» παρουσιάζει η ομάδα κουκλοθεάτρου «Αντράλα» στο Θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14) κάθε Κυριακή του Οκτωβρίου, στις 12 το μεσημέρι. Η υπόθεση του έργου: Ο Λυκούργος είναι ένας καλοκάγαθος λύκος, αλλά πολύ γκαφατζής! Στο παραμύθι που κατοικεί, έχει προκαλέσει, άθελά του, μεγάλες ζημιές! Όλα ξεκινούν, όταν τον διώχνουν από το Λυκοχωριό, και βρίσκεται μόνος στη βιβλιοθήκη, να περιπλανιέται από παραμύθι σε παραμύθι. Τι τον περιμένει άραγε στην πελώρια βιβλιοθήκη; Θα καταφέρει να βρει κάπου να μείνει; Πρόκειται για μια διαδραστική παράσταση κουκλοθεάτρου. Παίζουν 20 κούκλες.

Η σκηνοθεσία είναι της Κατερίνας Βασιλείου και σε πρωτότυπη μουσική της Ματούλας Ζαμάνη. Κατασκευή κουκλών - σκηνικών: Χρήστος Κόλλιας, Σωκράτης Παππά, βοηθός σκηνικών: Άρια Φίνου, Όλγα Κήττα, σύνθεση κομματιών: James - Δημήτρης Μπασδάνης, ενδυματολόγος: Μάρθα Αντωνίου, σχεδιασμός χάρτινης φιγούρας-θεάτρου Σκιών: Γιώτα Γρηγοριάδου. Παίζουν: Σωκράτης Παππάς, Γιάννης Παπαγεωργίου
Διάρκεια παράστασης: 1 ώρα. Απευθύνεται σε ηλικίες από 3 ετών και άνω
Τιμή εισιτηρίου 7 ευρώ. Στα 3 εισιτήρια προνομιακή τιμή 18 ευρώ. Στα 4 εισιτήρια προνομιακή τιμή 25 ευρώ.
Τηλ. κρατήσεων 6974291513

14-16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ**«... και Ιουλιέτα» στο Θέατρο Actina**

Το θέατρο Actina ξεκινάει τη σεζόν φέτος με το μονόλογο του Άκη Δήμου «...και Ιουλιέτα», σε σκηνοθεσία Γιάννη Αναστασάκη και σκηνικό-κοστούμια της Άννας Μαχαιριανάκη. Ερμηνεύει η Σοφία Δερμιτζάκη. Οι παραστάσεις θα γίνουν στις 14, 15 και 16 Οκτωβρίου στις 21:15-μια επιπλέον απογευματινή παράσταση στις 16 Οκτωβρίου στις 19:00. «Η Ιουλιέτα δεν πέθανε στην αγκαλιά του Ρωμαιο. Δεν τόλμησε να τον ακολουθήσει. Και τώρα ζει εξόριστη στην Ελλάδα, μόνη, 427 χρόνια μετά. Δεν είναι παιδί 14 ετών, αλλά γερνάει πολύ αργά, ζώντας 'το εξάισιο χάος' που αξιώθηκε, παρακαλώντας μάταια τον Χρόνο να τη συνθλίψει» αναφέρει το συνοδευτικό σημείωμα. Τιμή εισιτηρίου: 12€ ταμείο, 10€ προώληση, 8€ μειωμένο (ανέργων-εφήβων-παιδιών-65+). Προώληση εισιτηρίων στο βιβλιοπωλείο «Αναγνώστης».

15-16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ**«Μια περιήγηση: Διαδρομή Ι»**

Τελευταίες μέρες, στις 15 και 16 Οκτωβρίου, για την ιδιοτοπική παράσταση-ξενάγηση με τίτλο «Μια περιήγηση: Διαδρομή Ι» στο ιστορικό κέντρο της πόλης, που διοργανώνει το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων. Ένα ραντεβού με δύο ηθοποιούς σε επιλεγμένα σημεία της πόλης γεμάτο εικόνες, αφηγήσεις, ποίηση, σιωπές, ιστορία, νοσταλγία... «Ένας περίπατος στην πόλη με αφορμή τη λογοτεχνία ή ένας περίπατος στη λογοτεχνία με αφορμή την πόλη». Την ιδέα, τη δραματουργία, τη σκηνοθεσία και την ερμηνεία της παράστασης έχουν οι ηθοποιοί Κίκα Ζαχαριάδου και Γιάννης Κοντός. Σημείο συνάντησης (αφετηρία) της περιήγησης το Ιτς Καλέ. Διάρκεια διαδρομής 60'. Μέγιστος αριθμός θεατών σε κάθε περιήγηση 15 άτομα. Η συμμετοχή είναι δωρεάν. Οι τελευταίες παραστάσεις θα δοθούν το Σάββατο 15 Οκτωβρίου, στις 11:30 και στις 13:00, και την Κυριακή 16 Οκτωβρίου, στις 11:30 και στις 13:00. Λόγω περιορισμένου αριθμού θεατών ανά παράσταση/ξενάγηση είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο e-mail: dipethediadromi@gmail.com.

ΣΙΝΕΜΑ

14-16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Zagori Fiction Days

Από 14 έως 16 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί το Zagori Fiction Days 3 στη Βίτσα Ζαγορίου και στα Ιωάννινα, με τη σύμπραξη δύο ευρωπαϊκών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, της γαλλικής Series Balkans και της ελληνικής «επέκεινα χώρα».

Στο Zagori Fiction Days 3, θα συμμετάσχουν, μεταξύ άλλων, ο γνωστός ελληνογάλλος ηθοποιός Γιώργος Χωραφάς, που θα παρουσιάσει τη γαλλοελληνική σειρά «Ακυβέρνητες Πολιτείες» (1987) του σκηνοθέτη Ροβέρτου Μανθούλη, ο σέρβος παραγωγός και διευθυντής στρατηγικής ανάπτυξης της εταιρίας και στούντιο Firefly Productions Boban Jevtic, ο σεναριογράφος τηλεσειρών Γιάννης Βολιώτης, ο παραγωγός διευθύνων σύμβουλος Pece Talevski της εταιρίας OXO Productions (Βόρεια Μακεδονία) κ.ά.

Την πρώτη μέρα του Zagori Fiction Days 3, την Παρασκευή 14 Οκτωβρίου, σε συνεργασία με τον Δήμο Ιωαννιτών, θα προβληθούν στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημήτρης Χατζής», τα πρώτα επεισόδια των τηλεσειρών «Ακυβέρνητες Πολιτείες»

και θα γίνει συζήτηση με τον πρωταγωνιστή Γιώργο Χωραφά. Θα ακολουθήσει η προβολή του πρώτου επεισοδίου της τηλεοπτικής σειράς «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται» (συζήτηση με τον διδάκτορα ερευνητή φιλολογίας Κώστα Καραβίδα) καθώς και της ταινίας «18» του Βασίλη Δούβλη.

Το Σάββατο 15 Οκτωβρίου, στη διάρκεια της συνάντησης με τον σκηνοθέτη της ταινίας «18» Βασίλη Δούβλη, θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού συγγραφής σύνοψης σεναρίου της ταινίας του σε μίνι σειρά που δέχτηκαν να διασκευάσουν Έλληνες σεναριογράφοι.

Στοχεύοντας στην αναγνώριση, προώθηση και ανάπτυξη της οπτικοακουστικής βιομηχανίας στις ευρωπαϊκές περιφέρειες, το Zagori Fiction Days 3 διοργανώνει την Κυριακή 16 Οκτωβρίου, στις 10:30 το πρωί, στη Βίτσα, μια στρογγυλή τράπεζα με το θέμα «Η Οπτικοακουστική Βιομηχανία Μοχλός Ανάπτυξης για τις Ευρωπαϊκές Περιφέρειες». Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.zagorifictiondays.com> και <https://www.facebook.com/zagorifictiondays>.

16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Κινηματογραφικό αφιέρωμα στην τεχνητή νοημοσύνη

Οι «Κυριακές στο πανί» του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών ξεκινούν με ένα αφιέρωμα στην τεχνητή νοημοσύνη στο πλαίσιο του κύκλου «Φιλοσοφία και Κινηματογράφος», σε συνεργασία με το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Την Κυριακή 16 Οκτωβρίου, στις 19:30, στην αίθουσα «Β. Πυρρινέλλας», το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες, μουσική και προβολή ταινίας.

Ομιλητές θα είναι η Γκόλφω Μαγγίνη, καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και ο Θανάσης Βασιλείου, συγγραφέας. Μουσική από τον κινηματογράφο θα ερμηνεύσουν: Γεράσιμος Λώλης, βιολί, Αλέξανδρος Λώλης, βιολί, Γιώργος Χλίτσιος, βιόλα, και Αμβρόσιος Βλαχόπουλος, βιολοντσέλο. Στις 20:30 θα προβληθεί η ταινία «Μετρόπολις» (1927) σε σκηνοθεσία του Φριτζ Λανγκ.

ΒΙΒΛΙΟ

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Η Συναγωγή» του Ηλία Μεσσίνα

Το βιβλίο του Ηλία Μεσσίνα «Η Συναγωγή» παρουσιάζουν το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών και η Ισραηλιτική Κοινότητα Ιωαννίνων την Παρασκευή 14 Οκτωβρίου, στις 20:30, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημ. Χατζής».

Ο συγγραφέας και αρχιτέκτονας Ηλίας Μεσσίνας θα παρουσιάσει το βιβλίο του κάνοντας και αναφορά στην Παλαιά Συναγωγή των Ιωαννίνων Kahal Kadosh Yashan και τις συναγωγές της Ελλάδας. Θα ακολουθήσει ανάγνωση αποσπασμάτων από τη Φωτεινή Κοτσιάφτη.

«Η Συναγωγή» κυκλοφόρησε τον Απρίλιο 2022 από τις εκδόσεις Ινφογνώμων, στο πλαίσιο τριών νέων εκδόσεων του Ηλία Μεσσίνα για τις συναγωγές στην Ελλάδα.

Το βιβλίο «Η Συναγωγή» είναι τα παρασκήνια πίσω από την έρευνα. Τα κείμενα βασίζονται σε πολυετή έρευνα στα ίδια τα κτίρια, σε δημοσιευμένα τεκμήρια και σε αρχεία [έγγραφα, κείμενα, φωτογραφίες] στην Ελλάδα, το Ισραήλ και αλλού. Βασίζονται επίσης σε συνεντεύξεις και σε γεγονότα, από την εποχή της έρευνας στις αρχές της δεκαετίας του 1990 έως σήμερα.

Η έκδοση περιλαμβάνει πρωτότυπα αρχιτεκτονικά σχέδια και σκαριφήματα του Ηλία Μεσσίνα.

Ο Ηλίας Μεσσίνας είναι αρχιτέκτονας και πολεοδόμος, σύμβουλος αειφορίας και δημόσιας διαβούλευσης. Απόφοιτος του Κολλεγίου Αθηνών, του Yale School of Architecture και κάτοχος διδακτορικού στη Χωροταξία και MSc σε «Περιβάλλον και Ανάπτυξη» από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Ανέλαβε για πρώτη φορά την εκτενή μελέτη και αποτύπωση των συναγωγών στην Ελλάδα το 1993, την οποία και δημοσίευσε εκτενώς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Από το 1995 μέχρι σήμερα έχει αναλάβει με συνεργάτες τη μελέτη, αναστήλωση, αναπαλαίωση και ανακαίνιση συναγωγών σε πόλεις ανά την Ελλάδα.

ΜΟΥΣΙΚΗ

16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ο Petros Fuzzhead κάνει πόλεμο...

Την Κυριακή, 16 Οκτωβρίου, στις 21:00 στην αίθουσα «Δ. Χατζής» στα παλιά σφαγεία, ο Petros Fuzzhead Βυζούκης, θα παρουσιάσει μια οπτικοακουστική παράσταση με τη μπάντα του, για το πρώτο προσωπικό του άλμπουμ, με τίτλο «The War Is Near». Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Παίζουν οι Πέτρος Fuzzhead Βυζούκης – Φωνητικά/Κιθάρες/Μελλόντικα/Noise/Looping, Μαρία Χολέβα – Bass Guitar, Δημήτρης Βάσσος – Μπάσο, Νικόδημος Παπουτσής – Τύμπανα/Δεύτερα Φωνητικά/Κρουστά. **Guests** είναι οι Νίκος Κυπριώτης – Τρομπέτα/Φλικόρνο, Στέφανος Χρηστίδης – Κιθάρα, Ανδρέας Βυζούκης – Ακ. Κιθάρα, Τίτη Βυζούκη – Αφήγηση. **Σκηνοθετική επιμέλεια/Video projection** – Κωστής Εμμανουηλίδης

Ο βασικότερος πυλώνας του παγκόσμιου κινηματογράφου υπήρξε για δεκαετίες, απ' την εποχή του βωβού κινηματογράφου και της χρυσής εποχής του Χόλιγουντ, μέχρι τη δεκαετία του '50, ο ρομαντισμός. Στοιχείο ισχυρής συγκίνησης που εισχώρησε, σε μεγάλο βαθμό και στις νέες τάσεις, τα νέα ρεύματα, τα «νέα κύματα», ακόμη και επαναστατικές ή ανατρεπτικές φόρμες και μορφές του παγκόσμιου κινηματογράφου. Για πολλά πολλά χρόνια το ρομαντικό στοιχείο επικρατούσε ή διείσδυε σχεδόν σε όλα τα είδη του σινεμά, καθώς αυτό ήταν που μάγευε, συνέπαιρνε.

Απαραίτητοι για την επίτευξη του στόχου ήταν οι σταρ, οι πρωταγωνιστές απaráμιλλης γοητείας, αυτοί που διέθεταν μια ανεξάντλητη, πολλές φορές ανεξήγητη λάμψη, προκαλούσαν ρίγη συγκίνησης και αισθήματα πρα-γμα-τι-κής λατρείας, σε αντίθεση με τα τελευταία χρόνια. Σήμερα, μετράνε μόνο οι αριθμοί - των ακαλούθων στα κοινωνικά δίκτυα, η ανάδειξη, από το ακόρταγο σταρ σύστημα, μετριότητων ως κάτι σπουδαίο. Το μέτρο έχει καθεί, τα πρόσωπα κομήτες, οι εφήμεροι «αστέρες» κυριαρχούν. Οι εποχές έχουν αλλάξει. Η καταναλωτική μανία έχει φτάσει μέχρι τα πρότυπα ή τα είδωλα. Κυρίως όμως έχουν αλλάξει σε μεγάλο βαθμό τα κριτήρια. Όλα έχουν γίνει ακόμη πιο επιφανειακά, πιο φτηνά, ένα πάτημα του κουμπιού στον υπολογιστή ή στο «έξυπνο» τηλέφωνο καθιστά έναν ατάλαντο ηθοποιό ή μία τηλεπερσόνα σε ψηφιακό σταρ, που φορτώνει τον τραπεζικό του λογαριασμό. Και στο παρελθόν βεβαίως υπήρχε το χρήμα, αλλά με μία τεράστια διαφορά. Υπήρχε και το «προϊόν», το κινηματογραφικό έργο για να απλώσει ο σταρ τη γοητεία του αλλά και το αποτέλεσμα, δηλαδή οι ταινίες με τις οποίες οι τεράστιες λαϊκές μάζες γέμιζαν ασφυκτικά τις κινηματογραφικές αίθουσες για να θεραπεύσουν τις πληγές της καθημερινής τους ζωής.

Γοητευτικοί σταρ υπήρξαν πολλοί σε αυτά τα πάνω από 100 χρόνια σινεμά, αλλά σήμερα θα περιοριστούμε σε δέκα χαρακτηριστικές περιπτώσεις πρωταγωνιστών του παρελθόντος, που η σύγκριση με τους σύγχρονους λεγόμενους «σταρ» θα ήταν εκτός από ανίερη και ανόητη. Σαν να συγκρίνουμε πλατάνια με μάραθα.

Ο ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

10 Θρυλικοί γόηδες

1

ΡΟΝΤΟΛΦΟ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ

Είναι ο πρώτος! Και ο μοναδικός που στο βιογραφικό του στην wikipedia αναφέρεται ως «Ιταλός γόης και πρωταγωνιστής του βωβού κινηματογράφου». Ένας μυθικός ηθοποιός, που λατρεύτηκε από εκατομμύρια γυναίκες σε όλο τον κόσμο, πριν έναν αιώνα όταν ακόμη δεν υπήρχε καλά καλά ούτε το τηλέφωνο. Στον Ροντόλφο Βαλεντίνο θα σταθούμε περισσότερο από τους επόμενους, καθώς υπήρξε θρυλική μορφή (1895-1926), δημιουργώντας εκατομμύρια όνειρα πάθους σε γυναίκες όλου του πλανήτη. Γόνος ευγενών από τη Γένοβα, με άστατο - επεικώδες - χαρακτήρα. Η τάση του για έντονες περιπέτειες θα τον φέρουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου θα ξεδέψει στο άψε σβήσε τα χρήματά του, θα αναγκαστεί να κάνει δουλειές του ποδαριού, μέχρι να μπει στον κόσμο του σινεμά. Η ζωή του πολυτάραχη, παρότι θα παντρευτεί μόλις δυο φορές. Η επιτυχία του στον κινηματογράφο θα τον κάνουν «βασιλιά του Χόλιγουντ», ενώ πάνω του θα χτιστεί και ο χαρακτήρας του «Λατίνου εραστή», παρότι στην εποχή του υπάρχει και ο έτερος θρύλος Ντάγκλας Φέρμπανκς. Θα ζήσει στην απόλυτη χλιδή, αλλά και εκτός ορίων, κάτι που θα του στοιχίσει και τη ζωή σε ηλικία μόλις 31 ετών. Ο θάνατός του θα προκαλέσει τεράστια παγκόσμια συγκίνηση ακόμη και υστερίες, ενώ για δεκαετίες θαυμάστριές του θα καταθέτουν λουλούδια στον τάφο του. Ο ίδιος είχε πει ότι «είμαι απλά ο καμβάς στον οποίο οι γυναίκες ζωγραφίζουν τα όνειρά τους», αλλά και οι πρωτοπόροι του κινηματογράφου ονειρικά ρομάντζα. Οι ταινίες του, αν και βουβές, απολαυστικές. Σημαντικότερη αυτή του 1921 «Ο Σεΐχης».

2

ΓΚΑΡΙ ΚΟΥΠΕΡ

Αποτελεί τον διάδοχο του Ροντόλφο Βαλεντίνο, καθώς πήρε τον τίτλο του «βασιλιά του Χόλιγουντ» τη δεκαετία του '30 με την τεράστια επιτυχία του και φυσικά την ανυπέβλητη ομορφιά του. Ο Γκάρι Κούπερ (1901-1961) εν αντιθέσει με τον Βαλεντίνο, θα δώσει στον απλό άνθρωπο μια πρωτόγνωρη λάμψη, το άστρο του θα φωτίσει ακόμη και τα πιο ταπεινά βήματά του. Θα έχει την τύχη να συνεργαστεί με τους κορυφαίους σκηνοθέτες της εποχής του (από Φρανκ Κάπρα και Χάουαρντ Χοκς, μέχρι Έρνστ Λιούμπιτς και Γουίλιαμ Γουάιλερ), θα κερδίσει το Όσκαρ, θα παντρευτεί μόλις μια φορά και θα «φύγει» σε ηλικία 60 ετών, αφήνοντας πίσω του τεράστιες επιτυχίες, με σημαντικότερη την ερμηνεία του στο εμβληματικό γουέστερν «Το Τρένο θα Σφυρίξει Τρεις Φορές».

3

ΚΛΑΡΚ ΓΚΕΪΜΠΛ

Άτυπος συναγωνιστής του Γκάρι Κούπερ, αφού λίγο πολύ τα παραπάνω ισχύουν και γι' αυτόν, με τη διαφορά ότι έκανε πέντε γάμους και ήταν γερό ποτήρι. Ο Γκέιμπλ (1901-1960) θα γράψει τη δική του ιστορία στο Χόλιγουντ, καθώς θα είναι τη δεκαετία του '30 ο «πιο εμπορικός ηθοποιός». Ασύγκριτη μορφή. Θα μείνει αξέχαστος ως Ρετ Μπάτλερ στη μεγαλύτερη εμπορική επιτυχία του παγκόσμιου σινεμά «Όσα Παίρνει ο Άνεμος».

4

ΕΡΟΛ ΦΛΙΝ

Άλλος ένας θρύλος, από τους βασικούς εκφραστές του ρομαντικού σινεμά της χρυσής εποχής του Χόλιγουντ, ο Έρολ Φλιν (1909-1959) θα σωματοποιήσει όλες τα βάσανα που θα ζήσει στην πολυκύμαντη ζωή του. Οι ερωτικές περιπέτειές του, που θα φτάσουν μέχρι τα δικαστήρια, φημισμένες, όπως και το τυχοδιωκτικό του πνεύμα, αλλά και τα προβλήματα υγείας τα οποία θα τον οδηγήσουν σε καταχρήσεις. Θα προλάβει να παντρευτεί τρεις φορές και θα πεθάνει ένδοξα στην Κούβα, ζώντας και αποθεώνοντας την επανάσταση. Θα είναι για πάντα, με την υπέροχη κορμοστασιά του, ο ένας και μοναδικός «Ρομπέν των Δασών».

5

ΡΟΚ ΧΑΤΣΟΝ

Μπορεί να μην υπήρξε ποτέ του διαμετρήματος των τριών προηγούμενων σταρ, αλλά το γκελ που έκανε στον γυναικείο πληθυσμό, με το λαμπερό του χαμόγελο και το αθλητικό του παράστημα, ήταν απίστευτο. Ο Ροκ Χάτσον (1925-1985) θα παίξει σε πολλές ανάλαφρες ρομαντικές κωμωδίες, ο πρόωρος θάνατός του θα συγκινήσει, αλλά θα προκαλέσει ακόμη μεγαλύτερη ταραχή η αποκάλυψη ότι ήταν ομοφυλόφιλος, κάτι που θα κάνει εκατομμύρια γυναίκες σε όλο τον κόσμο να χάσουν τη γη κάτω από τα πόδια τους. Άλλοι καιροί... Την ερμηνεία της ζωής του, πάντως, θα την κάνει στο κοινωνικό δράμα «Ο Γίγας».

6

ΜΑΡΛΟΝ ΜΠΡΑΝΤΟ

Από τους διασημότερους γόηδες του παγκόσμιου σινεμά, με το λευκό φανελάκι σήμα κατατεθέν και τη μέθοδο υποκριτικής του Actors Studio ορισμένες φορές να βγάζει μάτι. Ο Μπράντο (1924-2004) ήταν αυτοκαταστροφικός και όπως αποκαλύφθηκε τα τελευταία χρόνια, παμφάγος και αχόρταγος ερωτικά, φήμες που δύσκολα μπορούν να επιβεβαιωθούν σήμερα. Έζησε στα όρια, διέθετε πολιτική σκέψη, ενώ το πηγαίο του ταλέντο το απέδειξε σε ταινίες όπως το «Λιμάνι της Αγωνίας» και την υποκριτική του ιδιοφυΐα στον «Νονό».

7

ΠΟΛ ΝΙΟΥΜΑΝ

Η ομορφιά τού Πολ Νιούμαν (1925-2008) σε συνδυασμό με το ταλέντο του, τον κατέστησαν έναν από τους γοητευτικότερους και αγαπητούς ηθοποιούς του 20ου αιώνα. Οι ερμηνείες του πολλές φορές συγκλονιστικές, ενώ η επιτυχία του στον γυναικείο πληθυσμό αφάνταστη. Παρά ταύτα, αυτό που τον έκανε ξεχωριστό είναι η ήσυχη, φυσιολογική ζωή του, δίχως το παραμικρό σκάνδαλο, δίπλα στη σύζυγό του και κυρία του κινηματογράφου Τζόαν Γούντγουορντ. Θα μείνει στη μνήμη μας ως «Ο Μεγάλος Δραπέτης».

8

ΑΛΕΝ ΝΤΕΛΟΝ

Ο μοναδικός εν ζωή θρύλος του σινεμά και σύμβολο του σεξ. Ίσως ο μοναδικός σταρ που καταφέρνει να κλέβει τη ματιά με τη λάμψη της ωραιότητάς του ακόμη και αν έχει δίπλα του τη Μπριζίντ Μπαρντό ή την Κλάουντια Καρντινάλε! Ατίθασος χαρακτήρας, μεγαλωμένος δίπλα στις πόρνες του Παρισιού, δίνοντας απίστευτη γοητεία ακόμη και στην αλίτιπη συμπεριφορά του, στέλνοντας ακόμη και την ψυχωμένη, γεμάτη πάθος, Ρόμι Σνάιντερ αδιάβαστη... Πέτυχε στο διάβα του όλους τους κορυφαίους Γάλλους σκηνοθέτες, αλλά και πολλούς Ιταλούς γίγαντες του σινεμά.

9

ΖΑΝ ΠΟΛ ΜΠΕΛΜΟΝΤΟ

Ο πιο άσχημος ωραίος του παγκόσμιου σινεμά. Ο Μπελ Μπελ, που χάσαμε μόλις πέρσι, φίλος του Ντελόν και με τεράστια προσφορά στη νουβέλ βαγκ. Μεγάλος ηθοποιός, τεράστια θετική ενέργεια, με πολλές κατακτήσεις στη ζωή του, θα κερδίσει την καρδιά των γυναικών, αυτών τουλάχιστον που δεν περιορίζονταν στην εξωτερική ομορφιά. «Με κοιμήνη την Ανάσα»... για πάντα.

10

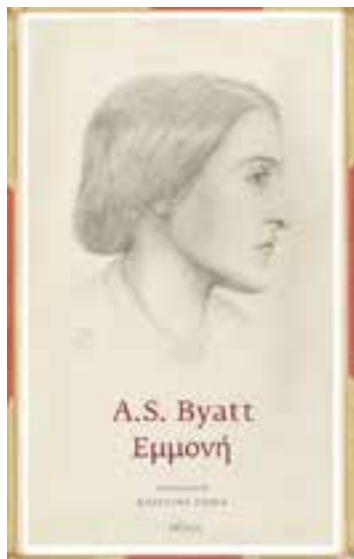
ΜΑΡΤΣΕΛΟ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΙ

Η ιταλική απάντηση στους ζεν πρεμιέ του Χόλιγουντ. Ο Μαρτσέλο Μαστρογιάνι, το άλτερ έγκο του Φελίνι, ήταν ο ορισμός του ιδανικού λατίνου εραστή. Δεν χρειαζόταν να κάνει τίποτα για να σκλαβώσει από ερωτικό πάθος μια καρδιά, πέρα από μια ματιά, πάνω από μία εφημερίδα. Μοντέλο καλαισθησίας, που περιφρονούσε τη ματαιοδοξία. Έγινε είδωλο, μέτρο σύγκρισης και φυσικά επηρέασε όσο λίγοι τον όρο «ζεν πρεμιέ», καταφέροντας να τον κάνει κομμάτια και να τον ανασυνθέσει με τον δικό του ξεχωριστό ευφυή τρόπο.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Έρωτας σε δύο εποχές

ΕΜΜΟΝΗ
A.S. BYATT
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΧΙΝΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΣ

Το ογκώδες μυθιστόρημα της A.S. Byatt «Εμμόνη», που κυκλοφόρησε πριν από λίγο καιρό σε μετάφραση Κατερίνας Σχινά από τις εκδόσεις Πόλις, δεν είναι καινούργιο.

Είδε για πρώτη φορά το φως της δημοσιότητας το 1990 στα αγγλικά, γνώρισε ενθουσιώδεις κριτικές στον αγγλοσαξονικό Τύπο, συγκέντρωσε πληθώρα ακαδημαϊκών μελετών για το θέμα και για τη γλώσσα του (ή μάλλον για τις γλώσσες του) και μεταφράστηκε το 2007 στα ελληνικά με τίτλο «Αιχμάλωτα πάθη» (μετάφραση Έφη Τσιρώνη, εκδόσεις Λιβάνη). Τότε, για ποιον λόγο να συζητήσουμε ξανά για ένα βιβλίο του οποίου η ηλικία ξεπερνά τα τριάντα χρόνια, έχει αναγνωριστεί και επαινεθεί διεθνώς και είναι ήδη μεταφρασμένο στη γλώσσα μας; Μα, πρώτον γιατί αποτελεί σπουδαία λογοτεχνία και έχει την αξία την οποία έχουν τα κείμενα που όχι μόνο δεν φθείρονται από τον χρόνο, αλλά και αυξάνουν το βάρος και τη σημασία τους με την πάροδο των ετών. Δεύτερο, επειδή η Αντόνια Μπιάιτ έγραψε το μυθιστόρημά της αναδεικνύοντας ζητήματα και αφηγηματικούς τρόπους σε μια κάπως πρώιμη εποχή, όταν αυτό που τόσο εύκολα ονομάζουμε σήμερα λογοτεχνικά «μεταμοντέρνο» βρισκόταν ακόμη στα σκαριά ή εν πάση περιπτώσει δεν ήταν τόσο διερευνημένο και προβλεβημένο.

Μεταφρασμένο τώρα με τον ακριβή του τίτλο, το μυθιστόρημα της Μπιάιτ δεν είναι η ιστορία μίας αλλά πολλαπλών επιμονών και εμμονών. Εμμονές για τον έρωτα και το σεξ, εμμονές φιλολογικές (για τη βικτωριανή λογοτεχνία) και θεωρητικές (για το φύλο, την ταυτότητα, τον φεμινισμό και την ομοφυλοφιλία), εμμονές για τον επαγγελματικό ανταγωνισμό, εμμονές για τον χρόνο και για τους μύθους, για τα εξωτικά και για τους θεούς της λαϊκής παράδοσης της Βρετανίας ή της Βρετάνης, εμμονές για τις χαμένες ή για τις αποσιωπημένες επιστολές. Εμμονές, τέλος, για τη συμβίωση, για τον γάμο, για τις παράδοξες και για τις παράνομες σχέσεις ή και για την απιστία. Πώς ακριβώς, όμως, συμβαίνουν όλα αυτά;

Το 1986, ο Ρόλαντ Μίτσελ, ένας άσημος ερευνητής λογοτεχνίας, ανακαλύπτει τυχαία στη Βιβλιοθήκη του Λονδίνου μια άγνωστη επιστολή του βικτωριανού ποιητή Ράντολφ Χένρι Ας που όπως αποδεικνύει η περαιτέρω έρευνα απευθύνεται στην ποιήτρια Κρίσταμπελ Λαμότ, την οποία η ιστορία της αγγλικής λογοτεχνίας του 19ου αιώνα έχει θεωρήσει μικρότερης σημασίας από το ποιητικό μέγεθος του Ας (όλοι οι ήρωες είναι επινοημένοι). Ο Ρόλαντ ενώνει τις δυνάμεις του με τη Μωντ Μπέλι, που μελετά τη Λαμότ, όντας όχι μόνο ερευνήτρια, αλλά και μακρινή απόγονός της. Έτσι ξεκινάει το ταξίδι μέσα

στον χρόνο και το παιχνίδι μαζί του. Οι δύο ερευνητές διαβάζουν και ξαναδιαβάζουν μανιωδώς τους δύο ποιητές όσο αναβιώνουν τους βόρειους θρύλους της Ευρώπης, σκαλίζουν με πάθος την αλληλογραφία τους, εντοπίζοντας τον εξωσυζυγικό δεσμό του Ας και την ερωτική διάθεση της Λαμότ για τους άντρες, κόντρα στην εδραιωμένη πανεπιστημιακή πεποίθηση για τον λεσβιακό της προσανατολισμό, μπαίνουν σε σφοδρό ανταγωνισμό με συναδέλφους τους και κληρονόμους των βικτωριανών εραστών και ανεπαισθήτως, πλην με μια ωραία γεωμετρία, οι πορείες των δύο ζευγαριών αρχίζουν να συγκλίνουν και ταυτοχρόνως να αποκλίνουν.

Η Μπιάιτ συναιρεί στο μυθιστόρημά της τα πιο διαφορετικά είδη και υλικά: από την ιστορική μεταμυθοπλασία, που συνιστά στις ημέρες μας την πρωτοπορία του ιστορικού μυθιστορήματος, το πανεπιστημιακό μυθιστόρημα (campus novel), την αστυνομική ιστορία μυστηρίου και το ύφος της βικτωριανής ποιήσης (Ρόμπερτ Μπράουνινγκ, Άλφρεντ Τέννυσον και Κριστίνα Ροσσέτι) μέχρι την επιστολογραφία και τη λογοτεχνική ανατομία ή την ανθρωπολογική τοιχογραφία του 19ου αιώνα, όπου τα πάντα παραμένουν συγκαλυμμένα και αδήλωτα.

Έρωτας σε δύο εποχές με δυαδικά αντιθετικό αποτέλεσμα: ανολοκλήρωτος, πικρός ή ξεκρέμαστος για τους βικτωριανούς, παθιασμένος και πλήρης υποσχέσεων για τους νεότερους. Γράφοντας ένα κατά τεκμήριο περίπλοκο, ακόμα και δύσκολο, μυθιστόρημα, με ένα αχανές υφολογικό παλίμψηστο και με πλήθος από αφηγηματικές τεχνικές (από την ανέλιξη της πλοκής σε διπλό ιστορικό χρόνο μέχρι τη συμπλοκή πολλών και ριζικά διαφορετικών μεταξύ τους φωνών), η Μπιάιτ ξέρει πώς να μη μας αφήσει στο έλεος του εγκεφαλισμού και της σχολαστικής αδηφαγίας. Κι αυτό επειδή, πριν και πάνω απ' όλα, τα ζευγάρια της είναι εντέλει έκθετα στα θερμά τους αισθήματα, καθώς και σε όσες παγίδες συνεπιφέρουν. Ένα ρομάντζο (είτε στην ατυχή είτε στην ευτυχή του εκδοχή) για τα χρόνια της Βικτωρίας, αλλά και για τον 20ο αιώνα καθώς φθίνει και ετοιμάζεται να αλλάξει περπατησιά.

Κακά τα ψέματα: πολύ λίγα από αυτά θα μπορούσαμε να χαρούμε χωρίς τη μετάφραση και τον πλούτο των ελληνικών της Κατερίνας Σχινά, που μετέφερε τους βικτωριανούς γλωσσικούς τρόπους, συν τη θηριώδη εξοικείωση της Μπιάιτ με την αγγλική φιλολογία και την κοινωνιολογική, την έμφυλη ή τη λογοτεχνική θεωρία, σε ένα ευλύγιστο, χυμώδες και απέραντα πολλαπλασιαστικό σύμπαν, με δεκάδες φανερούς και κρυφούς καθρέφτες να το υποστηρίζουν και να το αντανακλούν.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Β. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η ισορροπία της δύναμης

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Πριν από 54 ολόκληρα χρόνια (και δέκα μέρες), έκανε δισκογραφικό ντεμπούτο (γιατί υπήρχε ήδη ως μπάντα από πριν), μια από τις πιο σημαντικές, όσο και υποτιμημένες μπάντες του πλανήτη: Οι Status Quo.

Ο δίσκος ήταν το Picturesque Matchstickable Messages from the Status Quo και αρχικά, θα ονομαζόταν «Gentleman Joe's Sidewalk Café».

Βέβαια, οι Status Quo λέγονταν για ένα διάστημα... Scorpions, οπότε οι αλλαγές ονομασίας ήταν μάλλον αναμενόμενες.

Τω καιρώ εκείνω (το 1962) στο Λονδίνο λοιπόν, στο Κάτφορντ συγκεκριμένα, δύο τύποι που πήγαιναν σχολείο αποφάσισαν να φτιάξουν μια

μπάντα. Την επόμενη χρονιά έβαλαν ακόμα έναν περίεργο που έπαιζε κιθάρα και δύο επιπλέον, εκ των οποίων ο ένας θα έμενε κιόλας. Έτσι, τη μπάντα αποτελούσαν ο Ρίκ Παρφίτ, ο Φράνσις Ρόσι, ο Άλαν Λάνκαστερ, ο Τζον Κόχλαν, που θα έμεναν στην ιστορία ως «Frantic Four» στη συνέχεια και ο Ρόι Λάινς στα πλήκτρα.

Το κάπως αστείο είναι ότι το συγκρότημα, όταν άλλαξε το όνομα από Scorpions (για προφανείς και μη λόγους...), αποφάσισε να το κάνει... Traffic, ακριβώς στη φάση που ο Στίβι Γούντγουρντ είχε φτιάξει τους Traffic. Τελικά, το άλλαξαν σε Traffic Jam και κατέληξαν ανεπιστρεπті στο Status Quo.

Το πρώτο τους άλμπουμ ήταν περίπου σαν όλα τα ντεμπούτο άλμπουμ ανάλογων συγκροτημάτων της εποχής. Κυμαινόταν κάπου ανάμεσα στην ψυχεδέλεια και τις διασκευές γνωστών εκείνη

την εποχή ποπ αγγλικών και μη τραγουδιών.

Τι μαρτυρούσε λοιπόν ότι οι Quo θα γίνονταν αυτό που στο οποίο τελικά εξελίχθηκαν;

Μα, το Pictures of the Matchstick Men που έγραψε ο ίδιος ο Ρόσι στην... τουαλέτα, όπως αργότερα εκμυστηρεύτηκε. Η πηγή έμπνευσής του, ήταν οι πίνακες του αγγλου ζωγράφου Λώρενς Στίβεν Λόουρι, ο οποίος έμεινε γνωστός για τις αναπαραστάσεις του Λάνκασαϊρ και τις ανθρωπίνες φιγούρες που σχεδίαζε, τις οποίες ονόμαζε (ναι, αυτό που νομίζετε...) Matchstick Men.

Από εκείνη τη μπάντα υπάρχουν μόνο ο Ρόσι, που συνεχίζει με τη μπάντα στα 73 του και ο Κόχλαν που έχει αποσυρθεί από το '14.

Μετά το Matchstick, η μπάντα εξελίχθηκε σιγά σιγά σε παραγωγή επιτυχιών, αφού πρώτα όμως το 1973 κυκλοφόρησε το «Hello!», όπου βρισκόταν το «Caroline»...